

Інна Дутка

Науковий керівник – доц. Л.В. Мафтин

**Всеукраїнська дитяча спілка «Екологічна варта»: досвід
виховної діяльності**

В умовах сучасних екологічних реалій, зростання техногенного навантаження на довкілля особливої актуальності набуває проблема екологічного виховання особистості. Екологічне виховання «передбачає виховання гуманного ставлення до природи (моральне виховання); формування системи екологічних знань і уявлень (інтелектуальний розвиток); розвиток естетичних почуттів та участь дітей у посильній для них діяльності з догляду за рослинами і тваринами, з охорони і захисту природи» [2, с.118].

Активну роль в екологічній освіті та вихованні підростаючих поколінь відіграють природоохоронні організації, діяльність яких передбачає просвітницьку роботу серед населення, поширення природоохоронної практики, виховання усвідомленого ставлення громадськості до розв'язання екологічних проблем. Тож метою нашого дослідження є характеристика виховної практики ВДС «Екологічна варта».

Основу громадського екологічного руху в Україні складають всеукраїнські громадські організації, місцеві екологічні групи, благодійні фонди, наукові товариства, асоціації та ін., які займаються розв'язанням як загальнонаціональних, так і місцевих екологічних проблем. Дослідники зазначають, що «громадські природоохоронні організації та їх екологічна діяльність володіють визнанням досвідом, спеціальними знаннями й потенціалом у тих галузях, що мають особливе значення для впровадження та огляду екологічно безпечного й соціально зорієнтованого збалансованого досвіду» [1, с.68].

Всеукраїнська дитяча спілка «Екологічна варта» є однією із найбільших громадських організацій екологічної спрямованості, що опікується проблемами довкілля. Вона об'єднує свідомих, активних, творчих дітей, підлітків і молодь, які беруть активну участь у розв'язанні гострих екологічних проблем, створюють проекти, спрямовані на поліпшення екологічної ситуації рідного краю, є справжнім патріотами.

У своїй діяльності Спілка керується принципами гуманізму, відкритості, добровільності, творчої ініціативи. Метою організації є виховання екологічно свідомої особистості шляхом проведення екологічної роботи з дітьми та молоддю, їх участі у дослідницькій роботі та природоохоронних акціях, допомога новому поколінню в усвідомленні себе частинкою світу.

Основні напрями діяльності такі: організація та здійснення різноманітних природоохоронних заходів, рекреаційних акцій, спрямованих на захист і

відновлення довкілля; озеленення територій; проведення екологічних екскурсій, конкурсів і вікторин, семінарів-тренінгів; просвітницька робота; екологічна освіта, які покликані сприяти формуванню нового природоохоронного світогляду громадян України. Цікавий також досвід створення і впровадження нових програм у галузі екологічної освіти: «Екологічна варта власного майбутнього», «Вартівські вміння», «Прибери планету».

Однією із вагомих складових діяльності ВДС «Екологічна варта» є організація системного навчання лідерів: «Школа лідера-еколога» (теоретичні та практичні заняття з методики організаційної роботи з метою формування організаційних умінь і навичок, необхідних для практичної діяльності, здійснення пропагандистської природоохоронної роботи).

Отже, ВДС «Екологічна варта» є унікальним інститутом соціального становлення дітей та молоді, це своєрідна школа життя, де виховання здійснюється через конкретні добрі справи на благо рідної землі, охорони природи, захисту довкілля. Такий виховний потенціал перетворює цю організацію на дійовий інструмент не тільки екологічного виховання особистості, а й формування патріота, свідомого громадянина української держави.

Список літератури

1. Люленко С. Громадські природоохоронні організації та напрями їх екологічної діяльності. Молодь і ринок. 2017. No С. 62-65.
2. Стегній О. Екологічне виховання і освіта. Екологічний рух в Україні: соціологічний аналіз. К.: Академія, 2001. С.118-122.